

„Életrehívás” - avagy a szegedi hajléktalanok visszatalálási lehetőségei

Joó Magdolna
szociális munkás

SZKTT ESZI Hajléktalanok éjjeli menedékhelye átmeneti szállása és idény szállása

Az utóbbi 25 évben a hajléktalanokat ellátó intézményi egységek száma, struktúrája is jelentősen megváltozott Szegeden.

Kiépült egy, alap- és szakosított ellátást biztosító, több telephelyen megvalósuló intézményi egységünk, mely szoros együttműködésben dolgozik a hajléktalanok ellátása érdekében más társszervezetekkel.

A Hajléktalanokat Ellátó Egység szerkezeti felépítése: (2014.)

1. a.) 21 férőhelyes férfi Átmeneti Szálló (Indóház tér 3.)
1. b.) 10 férőhelyes női Átmeneti Szálló (Indóház tér 3.)
1. c.) 9 férőhelyes női Idényszálló (Indóház tér 3.)
2. a.) 20 férőhelyes férfi Átmeneti Szálló (Bajai út 9.)
2. b.) 41 férőhelyes férfi Éjjeli Menedékhely (Bajai út 9.)
2. c.) 12 férőhelyes férfi Idényszálló (Bajai út 9.)
3. a.) 70 adagos Népkonyha (Algyői út 3.)
3. b.) 50 férőhelyes Nappali Melegedő (Algyői út 3.)
- 4.) 50 férőhelyes férfi Idényszálló (Moszkvai krt. 1.)

Az intézmény célja és feladata, hogy az év minden napján lehetőséget nyújtson a hajléktalan személyek részére az életvitelszerű tartózkodásra: menedékhelyen az éjszakai pihenésre, átmeneti és idényszálláson életvitelt segítő támogatással.

Az intézményi egységeinket igénybe vevőkről vezetett statisztikák szerint a célcsoport 2/3-része 40-59 év közötti, 13-15 % közötti a 60 év feletti aránya. Az igénybe vevők 76%-a elvált, és rendelkezik minimum szakmával, középfokú iskolai végzettséggel. Nagy számban fordulnak elő állami gondoskodásból kikerültek, munkanélküliek. Egészségi állapotukra jellemző, hogy nagy részük egyszerre több krónikus betegségben szenved.

Az átmeneti szálló ellátottjait a szociális munka eszközeivel, személyre szabottan a társadalomba való visszailleszkedésben segítjük önálló életvitel kialakításával, illetve akik már önálló életvitelre nem képesek (koruk, egészségi állapotuk miatt), azokat abban támogatjuk, hogy a számukra megfelelő ellátási formához hozzájussanak.

Közösségi programjainkról:

Tapasztalatunk szerint a mai szociális ellátás a napi túlélés biztosítására koncentrálna: az éhenhalástól, megfagyástól óvja meg az ellátottakat. Lassú, fokozatos követelményrendszer felállításával tudjuk kiemelni őket ebből a helyzetből. Olyan foglalkozások szervezése és kivitelezése a célravezető, mely értékteremtő és értelmes elfoglaltságot nyújt.

A hajléktalan személyek szociális készségei gyengék. Ez azt jelenti, hogy a közösségekben való élet nehézségekbe ütközik, az egymással és más emberekkel folytatott kommunikáció nem megfelelő. Emiatt elzárkóznak a közösségi tevékenységektől, ami megnehezíti a munkába és a társadalomba való visszailleszkedést.

A szakemberek által szervezett, irányított közösségi programok ezeket a hiányzó vagy elfelejtett készségeket fejlesztik. Meglátásunk szerint egy kötetlenebb, játékosabb együttlét során szívesebben nyílnak meg, mint egy szigorúbb keretek között zajló csoportfoglalkozáson.

Tíz éve kezdtük el a közösségi étkeztetés és Mozduljunk! sportprogramunkat, hét éve a mentálhigiénés programsorozatot, három éve a rendhagyó osztályfőnöki óra és az Élő Könyvtár programokat.

Rendszeres közösségi programunk, az ellátottak részéről közkedvelt sportnap. Rendezvényünkön többféle sportágban próbálhatják ki tudásukat ellátottjaink és a vendégeink. A programok során a résztvevők megtapasztalhatják az együttlét örömét, az együttműködés lehetőségét társaikkal, gyakorolják a megfelelő kommunikációt. Ezen alkalmak a segítő kapcsolathoz elengedhetetlen bizalmi viszonyt, együttműködést erősítik.

Ebben a felszabadult légkörben lakóink szívesen mesélnek életükről, családjukról, gyermekkorukról. Mind a megszervezésben, mind a lebonyolításban is részt vesznek ellátottjaink, ezáltal felelősségérzetük növekszik. A hasznos munka öröme a közösségekben és a közösségért a rehabilitáció legfontosabb alappillére jelenti. A foglalkozásoknak köszönhetően az egyéni és szociális készségek fejlődését, az önbizalom növekedését, a motivációk erősödését tapasztaljuk az ellátottaknál.

3 éve kapcsolódtunk be a főiskola (szociális képzés) által szervezett kapcsolati programokba. Élőkönyvtáron havi rendszerességgel részt veszünk. Már állandó „könyvcsoport” alakult ki. Rendhagyó osztályfőnöki órát szervezünk, interaktív játékon keresztül bemutatva a hajléktalansághoz vezető lehetséges utat, s az ilyen helyzet elkerülésének technikáit. Az őszinte beszélgetés a fiatalokkal mindkét fél részére motiváló. 1 fő ellátottunk e programok által, már kilépett a hajléktalan létből, családot alapított, kisgyermeket nevel.

Ezeknek a társadalmat érzékenyítő programoknak a szociális tárca is nagy szerepet szán. Részt veszünk egy szakmai előkészítő műhelyen, ahol kidolgozzuk a szociális munka ezen új irányát.

Jövőbeni terveink:

- sakkparti féléven át hajléktalanok és nem szociális szférában dolgozó közösségek között
- közösségi étkezés (hajléktalanok és szegedi családok)
- városi séta (egy-egy nevezetes épületet, teret, műalkotást mutatnak be a városunk lakóinak ellátottjaink)
- Szemétszedés (A lakossággal együtt hajléktalanjaink, egy kijelölt területet közösen megtisztítanak)
- A társadalmi integráció felé vezető út programjai ezek, hogy visszataláljanak ellátottjaink a normál társadalmi életbe, közösségekbe.